

TRANSLATION STUDIES

Переклад англійських компаративних фразеологізмів (КФО)

А. В. Тарасова

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара
Corresponding author. E-mail: anastasiia.tarasova@osce.org

Paper received 26.04.17; Accepted for publication 02.05.17.

Анотація. Стаття присвячена вивченню особливостей відтворення англійських компаративних фразеологізмів (КФО) в українських перекладах англійського дитячого фентезі. Дослідження КФО на тлі художнього твору виявляється актуальним, бо твір пов'язаний з культурою, історією народу, тобто з картиною світу. Висвітлюються питання перекладу образності КФО мови оригіналу цільовою мовою. Досліджуються особливості відтворення узуальних та okazіональних КФО з урахуванням збереження ідіостилю автора.

Ключові слова: переклад КФО, узуальні КФО, okazіональні КФО, образність КФО, фентезі.

КФО, або усталені (образні, фразеологічні) порівняння активно досліджують у різних аспектах. Як невичерпне джерело інформації про людину та її мову й культуру, порівняння у науці розглядається не тільки як лінгвістична категорія, але як категорія філософії, логіки та літератури. На відміну від загальних законів мислення, порівняння в різних народах нетотожні, оскільки образи, витворені у процесі мислення у різних народів, відбивають конкретні реалії, що оточують людей. Порівняння КФО в англійській та українській мовах і культурах дозволяє потрапити до мовної картини світу іншої лінгвокультурної спільноти і засвоїти національно-культурну специфіку мовних засобів, які слугують для спілкування та культурних потреб людини.

Актуальність дослідження визначається загальною спрямованістю сучасної перекладознавчої науки до багатоаспектного аналізу мовних одиниць, зокрема фразеологізмів, та особливостей їх відтворення не тільки з вихідної мови мовою перекладу, але також з однієї лінгвокультури в іншу.

В перекладознавстві на розгляді КФО зупиняються лише частково. У площині українсько-англійського напрямку перекладу вагоме дослідження фразеології належить Р. П. Зорівчак. У межах своєї монографії «Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія» досліджуються її особливості відтворення КФО. В українсько-англійському зіставленні виконане дослідження О. О. Молчко, присвячене перекладу художнього порівняння в лінгвокультурному аспекті. У праці Я. І. Рецкера висвітлюється питання відтворення англійських КФО російською мовою. Дисертаційне дослідження Н. С. Хижняк присвячене перекладу асоціативного поля порівняння в іспансько-українському перекладі. У роботі Т. О. Цепенюк КФО вивчені у руслі відтворення англійських інтенсифікаторів в українських перекладах сучасної англійської художньої прози. У царині англо-українського перекладу КФО досі не стали предметом окремого дослідження, що і обумовило актуальність наукової розвідки.

Вивчення КФО у перекладацькому аспекті сприяє процесу соціалізації особистості, її культурному самовизначенню та формуванню міжкультурної компетенції. Переклад виступає важливим засобом спілку-

вання між людьми, які розмовляють різними мовами й належать до різних лінгвокультурних середовищ. Переклад у такому контексті розглядають як особливий вид міжмовної та міжкультурної комунікації.

Перекладацький підхід у вивченні фразеології охоплює низку складних питань. КФО англійської мови відрізняються від українських не тільки образністю, а й через особливе національне забарвлення, асоціативні зв'язки, що вкладені у зміст КФО. Саме національна специфіка КФО постає однією з головних проблем перекладу. Тому і труднощі при перекладі таких КФО з англійської мови українською вимагатимуть від перекладача відтворення не тільки смислового змісту, але і експресивно-стилістичного забарвлення.

Дослідження проводиться на матеріалі текстів англійського фентезі та українських перекладів. Питанням, пов'язаним з перекладом дитячої літератури, присвячені наукові розвідки таких дослідників як: О. В. Дзера, Р. П. Зорівчак, О. І. Панченко, А. Є. Потапова, О. В. Ребрій, О. М. Шапошник, Р. Табберт, Л. Фернандез, Г. Нойманн, Г. Клінгберг, Е. О'Салліван, Т. Пууртінен, Р. Ойттінен, А. Форнальчик, З. Шавіт, Л.-Л. Персон, Г. Турі та ін. Їх цікавлять такі аспекти як адаптація перекладу до потреб цільової аудиторії, маніпуляції з тестом перекладу, які зумовлюють наявність різнопланових відхилень від оригіналу, визначення специфічних рис дитячої літератури та її цільової аудиторії, які повинні обов'язково враховуватись у перекладі.

Якщо розглядати переклад як трансферний процес, потрібно наголосити, що питання не тільки в перекладах з однієї мови іншою, але також і в перекладі з однієї системи на іншу – наприклад, перекладі з дорослої системи на дитячу. У досягненні поставленої мети слід дотримуватись таких специфічних рис дитячої літератури, як врахування вікових особливостей дітей, емоційності та схильності до фантазії, конкретної образності й лаконізму тощо.

КФО в художніх текстах функціонують як один із невичерпних джерел посилення експресивності, поглиблення логізації викладу, тому вони набувають особливої естетичної значимості. КФО використовуються для створення уявного світу у текстах фентезі. Реалістичність вторинного світу досягається за рахунок того, що КФО експлікують два світи: реальний,

або об'єктивний (онтологічна сутність порівняння), та уявний (вигаданий), або суб'єктивний (гносеологічна і прагматична сутність порівняння). Виразні семантико-стилістичні якості КФО – їх образність, картинність, жива внутрішня форма – відсвіжують мовлення, роблять його невимущеним, соковитим, містким, дотепно-влучним, що й приваблює майстрів художнього слова.

КФО вживаються у художньому мовленні з найбільш різноманітними відхиленнями від традиційної структури і семантики, емоційно-експресивних і стилістичних функцій. Тому дослідження шляхів і засобів відтворення фразеології письменника мовою перекладу тісно пов'язане з вивченням не тільки КФО мови-джерела, але і їх оказіональних контекстуальних авторських перетворень.

Складним є питання визначення меж усталених порівнянь: що потрібно вважати за власне КФО, а що за оказіональне порівняння. Погляди фразеологів стосовно цієї проблеми зводяться до двох точок зору: 1) прихильники першої точки зору вважають основним критерієм належності того чи іншого порівняння до фразеологічного фонду його відтворюваність і фіксацію фразеологічними (стилістичними тощо) словниками; 2) прихильники другої точки зору звужують межі порівняльних фразеологізмів, тобто відносять до КФО одиниці з повністю переосмисленою (ідіоматизованою) порівняльною частиною, яка перетворилася в елемент підсилення та втратила своє компаративне значення.

Обидва ці критерії не є абсолютними, бо відтворюваність вимагає для віднесення того чи іншого порівняння до складу аналізованих одиниць підтвердження фактами функціонування їх у творах художньої літератури для визначення частоти вживання останніх. Згідно методу фразеологічної ідентифікації О. В. Куніна, стійким можна вважати порівняння, зафіксоване хоч би одним словником або його вживання трьома авторами.

Абсолютні виражальні властивості КФО: образність, емоційність, експресивність, оцінність – лежать в основі функціонування узуальних КФО без змін семантики та структури. Узуальні КФО вжиті в традиційній формі та значенні, що фіксуються у фразеологічних словниках. Узуальне стилістичне використання КФО в художньому мовленні розглядається як нормативне.

Однак у процесі контекстуальної реалізації, відповідно до поставленої автором мети, КФО можуть набувати додаткових емоційно-експресивних відтінків. Загальномовні КФО, зберігаючи традиційні значення та структуру, оживлюють авторську мову, надаючи їй образності, яскравості, у мові персонажів художніх творів є одним із засобів їх мовностилістичної характеристики. Доцільно та влучно вжиті ФО викликають більше позитивних 'I am as light as a feather, I am as happy as an angel, I am as merry as a schoolboy. I am as giddy as a drunken man [11] чи негативних емоцій у читача Oh! But he was a tight-fisted hand at the grind-stone, Scrooge! a squeezing, wrenching, grasping, scraping, clutching, covetous, old sinner! *Hard and sharp as flint, from which no steel had ever struck*

out generous fire; secret, and self-contained, and solitary as an oyster [11].

При індивідуальних видозмінах помітна й смислова, й експресивна перебудова ФО. Замінуючи компоненти, автор ніби дає нове життя відомій, із дещо втраченими художніми характеристиками фразеологічній одиниці, робить її подвійно виразною, оскільки до пов'язаного з цією формулою традиційного загального значення додаються нові індивідуальні значення, котрі суміщаються в єдиному поетичному образі. Her face was white – not merely pale, but *white like snow or paper or icing-sugar*, except for her very red mouth [12]. Чи наприклад, обігрування КФО *as sharp as needles*: Why are those needles and pins sticking out of your head?" asked the Tin Woodman. "That is proof that he is sharp," remarked the Lion [8].

Видоз(а)міни наочно ілюструють положення про подвійну співвіднесеність мовних одиниць – із загальномовною системою й авторським задумом, естетизують засоби загальнонародної мови (Ш. Баллі), а сама можливість, напрям і характер індивідуальних варіантів зумовлені внутрішньо-фразеологічними характеристиками нормативних узвичасних фразеологічних формул і їхнім контекстом. Проте схильність до аналізованого прийому значною мірою індивідуальна.

Оказіональні зміни форми й семантики КФО варто кваліфікувати як ускладнений, творчий процес, що здійснюється з волі письменника; оказіонально змінні КФО – як індивідуально-авторську фразеологію, що служить засобом збагачення письменником літературної мови. Фразеологічні трансформації в художньому тексті відображають індивідуально-авторське сприйняття дійсності, тобто визначають ідіостиль письменника.

У художньому творі відображено внутрішню індивідуальну модель світу автора, яка детермінує окреме висловлювання крізь текст як ціле. Індивідуальна своєрідність художника великою мірою виникає як органічний сплав рис і якостей, багато з яких не обов'язково притаманні лише йому. Однак не рідко індивідуальна неповторність виступає настільки яскраво і чітко, що може бути розпізнана в якій-небудь одній особливості стилю.

Автори творів періодично вдаються до прийому модифікації узуальних фразеологізмів, створюючи оказіональні варіанти з підвищеним рівнем експресивності. Серед майстрів образного ідіоматичного слова, які особливо часто ним послуговуються і які доречно використовують текстотвірний потенціал фразеологізмів, вирізняється Чарлз Діккенс і Л. Керролл.

Гумор Діккенса відзначається блискавичними асоціаціями, здатністю відшукати щось загальне між словами і предметами. Саме уява, буйна, нестримна, допомогла йому побачити і показати тісний зв'язок між предметом і людиною: There an't such a rusty bit of metal in the place as its own hinges, I believe; and I'm sure there's no such *old bones* here, as mine [11].

Згідно з семантичною теорією гумору, гумористичний ефект виникає при неочікуваному пересіченні двох протилежних контекстів у місці бісоціації. Бісоціація – це ситуація пересічення у свідомості двох незалежних, але логічно виправданих асоціативних

контекстів». Нам смішно, коли два контексти, цілком один одному чужі, завдяки бісоціації починають здаватися нам асоційованими – так виникає когнітивний дисонанс, який компенсується реакцією сміха.

It is a fair, even-handed, noble adjustment of things, that while there is *infection in disease and sorrow*, there is nothing in the world so *irresistibly contagious as laughter and good-humour* [11].

‘There is nothing on which it is *so hard as poverty*; and there is nothing it professes to condemn with such *severity as the pursuit of wealth* [11].’

В той же час, Л. Керролл, іронізуючи над шаблонами мислення в традиціях «поезії нісенітниць», дав в «Алісі» глузливе зображення пізньовікторіанської Англії. Льюїс Керролл і Едвард Лір визнаються основоположниками літературного нонсенсу. Літературний нонсенс є гра за правилами.

Змальовуючи життя нереального світу, Керролл вкладає в уста його мешканців вислови, які цілком сприймаються як фразеологічні. ‘Thinking again?’ the Duchess asked, with another dig of her sharp little chin. – ‘I’ve a right to think,’ said Alice sharply, for she was beginning to feel a little worried. – ‘Just about as much right,’ said the Duchess, ‘as pigs have to fly; and the m-’ – [0, с. 88].

У наступному прикладі у перекладах Г. Бушиної і В. Наріжної образ супу замінено на бульйон, а В. Корнієнко обіграє вираз і використовує перенесення образу «виривання (дерев) з корінням на волосся: ‘I hope you’ve got your hair well fastened on?’ he continued, as they set off. ‘Only in the usual way,’ Alice said, smiling. ‘That’s hardly enough,’ he said, anxiously. ‘You see the wind is so *very strong* here. It’s *as strong as soup*.’ [10] – Сподіваюсь, волосся в тебе міцно держиться на голові? – продовжував він, коли вони вирушили. – Як і у всіх, – посміхнулася Аліса. – Навряд чи цього досить, – сказав він занепокоєно. – Тут надзвичайно *кріпкий вітер*. *Кріпкий, як бульйон* [50]. – Сподіваюсь, волосся в тебе сьогодні тримається міцно? – запитав Лицар, коли вони рушили. – Як звичайно, – усміхнулася Аліса. – Цього не досить, – стривожився він. – Бачиш, тут у лісі страшенно *дужий вітер!* Він *вириває волосся просто з корінням!* [4]. – Сподіваюсь, твоє волосся міцно прикріплене до голови? – спитав Лицар, коли вони вирушили. – Так, як і завжди, – не стримала посмішки Аліса. – Боюся, цього недостатньо, – стривожився Лицар. – Бачиш, вітер тут *міцненький*. *Міцний, як бульйон*. [3].

Все різноманіття факторів, які визначають конкретне перекладацьке рішення, можна звести до трьох груп: мовні фактори, пов’язані з системними характеристиками мови оригіналу, мови перекладу і КФО як частини мовної системи; мовленнєві фактори, які виражають функціонування КФО у художніх творах, і екстралінгвістичні фактори – хто написав і переклав певний текст. Від того, який із перерахованих факторів домінує, залежить кінцевий результат перекладу.

До мовних факторів відноситься близькість фондів порівнювальних мов, наявність чи відсутність схожих КФО і міра співпадань КФО у фразеологічних системах мов оригіналу і перекладу. На результат перекладу КФО у художньому творі може суттєво вплинути і такий мовний фактор, як відмінність морфологічної

будови порівнювальних мов. Зважаючи на аналітичний характер англійської мови, структура орудного відмінка не може в ній існувати; в порівнянні з українською мовою її можна вважати структурно-граматичною реалією.

The chain he drew was clasped about his middle. It was long, and *wound about him like a tail* [11]. – Довгий ланцюг оперізував його і *хвостом волікся* по підлозі [1].

The Phantom spread its dark robe before him for a moment, *like a wing*; and withdrawing it, revealed a room by daylight, where a mother and her children were [11]. – Чорний плащ Привида *крилом* розпростерся перед ним, а коли опустився, очам Скруджа відкрилася освітлена сонцем кімната, у якій були мама з дітьми [1].

Що саме буде втрачене у перекладі визначається мовленнєвими факторами, до яких в першу чергу можна віднести стилістичне використання КФО у художньому творі, контекстуальну роль КФО. КФО, які не є ключовими елементами контексту, можуть бути проігноровані перекладачами.

Багато англійських КФО побудовані за принципом алітерації: *as hungry as a hunter* – *гоłodний як вовк*, *as busy as a bee* (*as a beaver, as a beehive*) – (*досл. зайнятий, як бджілка, бобер, вулик*) *дуже зайнятий; метушливий, клопітний*. Алітерація в англійській мові глибоко сягає корінням у традиції народної творчості. Літературна форма стародавньої англійської поезії відрізнялася від сучасних літературних форм поетичних творів. Алітераційний вірш був характерною особливістю англо-саксонської поезії у VII-VIII ст. Кожне значуще слово в рядку народних пісень, переказів, що знаходилося під наголосом, починалося з однієї і тієї ж комбінації звуків. Так наприклад, організована англосаксонська епічна поема «Беовульф».

Алітерація – один із важливих синтаксично-евфонічних виражальних засобів англійської мови, який у художньому тексті виконує такі функції:

- функція когерентності (логічності): зв’язування слів та ідей у ланцюгу висловлення;
- евфонічна функція: надання мелодійності та благозвучності висловленню;
- функція актуалізації: висунення елемента з потоку мовлення;
- емпатична функція: привернення уваги до елемента на тлі решти висловлювання;
- експресивна функція: наділення певного елемента висловлення більшою виразністю (образністю);
- емотивна функція: алітерований фрагмент висловлення може передавати емоції автора або персонажу.

Перед перекладачем постає завдання відтворити в перекладі аналогічний ефект оригіналу, тобто викликати у читача таку ж саму реакцію. Відповідно, потрібно задіяти інші мовні засоби. Тим самим, перекладач може і не зберегти стилістичний прийом, але обов’язково має відтворити його функцію в контексті. Використання алітерації є переконливим підтвердженням того, що різні функції стилістичного прийому в різних мовах не завжди співпадають як у використанні, так і в поширеності.

Цікаво обіграють перекладачі гру слів. Г. Бушина і В. Корнієнко вдаються до алітерації при збереженні оригінальної образності, а В. Наріжна вводить образ

сиплого сича. Alice couldn't see who was sitting beyond the Beetle, but a hoarse voice spoke next. 'Change engines – ' it said, and was obliged to leave off. 'It sounds like a horse,' Alice thought to herself. And an extremely small voice, close to her ear, said, 'You might make a joke on that – something about "horse" and "hoarse," you know.' [10]. – Алісі не видно було, хто сидів за Жуком, але звідти почувся хриплий голос: – Пересядь на інший... – сказав він і замовк, *наче вдавився*. «Який голос хриплий, *наче хрп кінь*», подумала Аліса. Тонюсінський голосок над самим її вухом пропищав: – Ти можеш на цьому побудувати каламбур – «хриплий» і «хрп кінь», розумієш [5]. – Алісі не було видно, хто сидів за Жуком, вона тільки почула хриплий голос: Нехай пересяде на інший... Тут голос *закашлявся й замовк*. «З голосу ніби охриплий кінь», – подумала Аліса. І враз тонісінський-претонісінський голосочок пропищав у неї над самим вухом: – Маєш слухну нагоду скаламбурити, скажімо: «Де хрип – там грип...» [4]. – Аліса не бачила, хто сидів за Жуком, але наступним хтось *застуджено* просичав: – Поміняти локомотиви... – І був змушений замовкнути. «Трохи скидалося на сича», – подумала Аліса. І дуже тихенький голосочок сказав їй просто у вуха: – Ти могла б зробити з цього жарт... знаєш, щось таке про «сича» і «просичав» [3].

Як демонструє перекладацька практика, часто, не зважаючи на наявність близьких фразеологічних відповідників, другорядні КФО ігноруються перекладачами і їх значення лише частково відтворюються у контекстуальних відповідниках тексту перекладу. І навпаки, знакові, стрижневі КФО перекладачі намагалися відтворити найбільш точно. Значимість КФО переважно визначається особливостями стилістичного використання КФО.

До екстралінгвістичних факторів, які впливають на спосіб перекладу, належать особистість, метод і компетенція перекладача. Будь-який художній переклад, і дитяча література тут не виняток, обов'язково несе у собі відбиток індивідуальності перекладача, яка зумовлюється такими чинниками як національний менталітет та картина світу, а також позамовними чинниками, що опираються системному осмисленню, – творчий потенціал, готовність до експерименту, художня інтуїція. Крім того, на переклад також впливають певні об'єктивні чинники, до яких можна віднести панування літературних, у тому числі і фольклорних взірців, масові споживацькі настрої, літературні традиції, які формувалися поколіннями. Тому перек-

лади одного й того самого твору різними перекладачами демонструють істотні відмінності у застосуванні адаптивних стратегій і тактик перекладу, різні підходи до визначення домінуючих рис індивідуального стилю авторів, а також суб'єктивне розуміння специфіки цільової аудиторії.

Перекладацький підхід у вивченні КФО одиниць в англійській та українській мовах дає змогу порівняти компонентний склад фразеологізмів, знайти найбільш оптимальні варіанти передачі фразеологічної одиниці, а отже, і зіставити шляхи образного осмислення світу, породженого особливостями народної свідомості. Українські варіанти перекладу КФО дають змогу дослідити способи відтворення у перекладі КФО, включаючи авторські новоутворення, а наявність кількох перекладів оригінального твору дає можливість порівняти засоби перекладу, залучені різними перекладачами. Творче єство художнього перекладу виявляється у неочікуваності перекладацького рішення при відтворенні елементів оригінального тексту. Результат перекладу однієї й тієї ж самої КФО може бути зовсім різним у різних перекладах. Аналіз різних прикладів використання того чи іншого засоба перекладу КФО допомагає змодельовувати типічні ситуації його використання, що, проте, не пояснює причини вибору на користь того чи іншого засобу у кожному окремому випадку. Дитяча література має враховувати особливості інтелектуального та емоційного розвитку дитини, обсяг її знань та життєвого досвіду, і саме ці чинники релевантні для перекладу. Це органічна частина загальної літератури, яка виступає засобом виховання, формування особистості дитини, а відтак має притаманні лише їй ознаки. Специфіка цільової аудиторії обумовлює підвищену відповідальність перекладача творів для дітей. Це завдання ускладнюється тим, що перекладач, який виступає водночас і реципієнтом іншомовного твору, не належить до цільової аудиторії. Тому переклади для дітей повинні не тільки не поступатися якістю перекладам для дорослих, але й бути навіть кращими, оскільки вони мають важливу педагогічну задачу, як і вся дитяча художня література – вони розвивають культуру читання. Художній переклад є творчим процесом, тому суб'єктивні фактори, індивідуальне сприйняття оригіналу, художній дар перекладача часто далеко не в останню чергу впливають на те, як відтворюється оригінальний текст у перекладі, і як кінець кінцем відзеркалені ті чи інші елементи оригінального тексту, в тому числі і КФО.

ЛИТЕРАТУРА

1. Діккенс Ч. Різдвяна пісня в прозі ; [пер. з англ. І. Андрусика]. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ae-lib.org.ua/texts/dickens__a_christmas_carol_i_n_prose_ua.htm
2. Керролл, Л. Аліса в Дивокраї ; пер. з англ. В. Г. Наріжна. – Х. : Фоліо, 2008. – 139 с.
3. Керролл, Л. Аліса в Задзеркаллі [Текст]; пер. з англ. В. Г. Наріжна. – Х. : Фоліо, 2009. – 139 с.
4. Керролл Л. Аліса в Країні Див; Аліса в Задзеркаллі; пер. з англ. В. Корнієнко ; худож. В. Єрко. – 5. вид. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2006. – 264 с.
5. Керролл Л. Аліса в країні чудес // [пер. з англ. Г. Бушиної]. – Радянський письменник, 1960. – 245 с.
6. Льюїс К. С. Лев, Чаклунка і стара шафа; пер. О. Манько. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mreadz.com/new/index.php?id=84318&pages=37>
7. Льюїс К. С. Лев, Біла Відьма та шафа/ К. С. Льюїс ; пер. В. Наріжна. – Д. : Проспект, 2006. – 208 с.
8. Baum L. F. The Wonderful Wizard of Oz. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://literature.org/authors/baum-l-frank/the-wonderful-wizard-of-oz/>
9. Carroll L. Alice's Adventures in Wonderland . – London : MacMillan and Co., Limited, 1911. – 130 p.
10. Carroll L. Through the Looking Glass (And What Alice Found There) . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

- <http://literature.org/authors/carroll-lewis/through-the-looking-glass/>
11. Dickens Ch. A Christmas Carol – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.ibiblio.org/ebooks/Dickens/Carol/Dickens_Carol.pdf
12. Lewis C. S. The Lion, The Witch and The Wardrobe – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bracademy.wikispaces.com/file/view/The+Lion,+The+Witch+and+The+Wardrobe+by+C.S.+Lewis.pdf>

REFERENCES

- Dickens Ch. A Christmas Carol [translation by I. Andrusiak]. – http://www.ae-lib.org.ua/texts/dickens__a_christmas_carol_in_prose_ua.htm
- Carroll L. Alice's Adventures in Wonderland [translation by V. Narizhna]. – Kharkiv : Folio, 2008. – 139 p.
- Carroll L. Through the Looking Glass [translation by V. Narizhna]. – Kharkiv : Folio, 2009. – 139 p.
- Carroll L. Alice's Adventures in Wonderland; Through the Looking Glass [translation by V. Kornienko. – K. : A-BA-BA-GA-LA-MA-GA, 2006. – 264 p.
- Carroll L. Alice's Adventures in Wonderland [translation by G. Bushyna]. – Radianskyi pysmennyk, 1960. – 245 p.
- Lewis C. S. The Lion, The Witch and The Old Wardrobe [translation by O. Manko]. – <http://mreadz.com/new/index.php?id=84318&pages=37>
- Lewis C. S. The Lion, The Wight Witch and The Wardrobe [translation by V. Narizhna]. – Dnipro : Prospect, 2006. – 208 p.
- Baum L. F. The Wonderful Wizard of Oz: <http://literature.org/authors/baum-l-frank/the-wonderful-wizard-of-oz/>
- Carroll L. Alice's Adventures in Wonderland . – London : MacMillan and Co., Limited, 1911. – 130 p.
- Carroll L. Through the Looking Glass (And What Alice Found There) : <http://literature.org/authors/carroll-lewis/through-the-looking-glass/>
- Dickens Ch. A Christmas Carol : http://www.ibiblio.org/ebooks/Dickens/Carol/Dickens_Carol.pdf
- Lewis C. S. The Lion, The Witch and The Wardrobe : <http://bracademy.wikispaces.com/file/view/The+Lion,+The+Witch+and+The+Wardrobe+by+C.S.+Lewis.pdf>

Translation of English comparative phraseologisms

A. Tarasova

Abstract. The article deals with the issues of translation of English comparative phraseologisms into Ukrainian. Challenges encountered on interpreting / translation of phraseological units are caused by the complexity of rendering imagery. There is a deep gap between Ukrainian and English symbolic world. Difficulties in adequate rendering of the meaning of English language into Ukrainian arise for the non-identical set of associations of human and animalistic behaviour. Hence, translator is required to focus on rendering not only contents / meaning, but also expressive and stylistic colouring.

Keywords: *comparative phraseologisms, translation of phraseology, similes, imagery of comparative phraseologisms, phantasy*

Особенности перевода английских компаративных фразеологизмов (КФЕ)

A. Тарасова

Аннотация. В статье рассматриваются вопросы, связанные с переводом английских компаративных фразеологизмов (КФО) в украинских переводах оригинальных текстов англоязычного фэнтези. Основные сложности возникают при передаче образности КФЕ. Между украинским и английским языками существует значительное различие в ассоциативном плане. Поэтому при переводе КФО с английского языка на украинский от переводчика требуется воссоздать не только смысловое содержание, но и экспрессивно-стилистический окрас.

Ключевые слова: *перевод КФЕ, узуальные КФЕ, окказиональные КФЕ, образность КФЕ, фэнтези*